

**Міністерство освіти і науки України
Центральноукраїнський національний технічний університет**

**Економічний факультет
Кафедра «Економіка, менеджмент та комерційна діяльність»**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до переддипломної практики
за другим (магістерським)
рівнем вищої освіти**

Галузь знань: 05 – Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність: 051 «Економіка»
Освітньо-професійна програма «Управління персоналом та економіка праці»

Затверджено на засіданні кафедри
«Економіка, менеджмент та
комерційна діяльність»,
Протокол №12 від 26.05.2022 р.,

**Кропивницький
2022**

ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА

Переддипломна практика: метод. вказівки: галузь знань: 05 – Соціальні та поведінкові науки, спеціальність 051 «Економіка», освітньо-професійна програма «Управління персоналом та економіка праці», курс навчання: другий / [уклад.: О. М. Левченко, А. О. Левченко, О.В. В'юник, О.В. Сторожук, І.О. Андрощук, Т.А. Немченко]; М-во освіти і науки України, Центральноукраїн. нац. техн. ун-т. Кропивницький: ЦНТУ, 2022. 31 с.

Рецензенти – доктор економічних наук, професор Семикіна М.В.

Видання містить загальні положення щодо організації проходження переддипломної практики зі спеціальності 051 «Економіка» освітньо-професійної програми «Управління персоналом та економіка праці».

Укладачі:

О.М. Левченко – д.е.н., професор кафедри «Економіка, менеджмент та комерційна діяльність»,

А.О. Левченко – к.е.н., професор кафедри «Економіка, менеджмент та комерційна діяльність»,

О.В. В'юник – к.е.н., доцент кафедри «Економіка, менеджмент та комерційна діяльність»,

О.В. Сторожук – к.е.н., доцент кафедри «Економіка, менеджмент та комерційна діяльність».

І.О. Андрощук – к.е.н., доцент кафедри «Економіка, менеджмент та комерційна діяльність»,

Т.А. Немченко – к.е.н., асистент кафедри «Економіка, менеджмент та комерційна діяльність».

Відповідальний за випуск – д.е.н., проф. О.М. Левченко

©CUNTU, 2022

© Левченко О.М.

© Левченко А.О.

© В'юник О.В.

© Сторожук О.В.

© Андрощук І.О.

© Немченко Т.А.

2022

ЗМІСТ

	стор.
Вступ	4
1. Мета і завдання переддипломної практики.	5
2. Порядок проходження переддипломної практики та розподіл обов'язків	6
3. Вимоги до звіту з переддипломної практики	8
4. Орієнтовна тематика індивідуальних тем	9
5. Зміст переддипломної практики	12
6. Критерії оцінювання переддипломної практики	14
Список рекомендованих джерел	16
Додатки	21
Додаток А. Зразок титульного аркуша	22
Додаток Б. Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015	23

ВСТУП

Переддипломна практика здобувачів є невід'ємною частиною процесу підготовки фахівців у закладах вищої освіти. Обов'язковою вимогою до кваліфікаційних робіт випускників закладів вищої освіти є практична цінність отриманих результатів дослідження. У зв'язку з цим випускні роботи повинні бути виконані за матеріалами конкретного підприємства, установи або організації. Переддипломна практика проводиться на сучасних підприємствах різних галузей економіки та сфер діяльності на різних рівнях, у закладах органів державного та комунального управління.

Переддипломна практика є однією з найважливіших форм підготовки фахівців, а також загальним підсумком навчання та підготовки до написання кваліфікаційної роботи.

Переддипломна практика здобувача передбачає безперервність і послідовність її проведення при одержанні достатнього обсягу практичних знань і вмінь відповідно до вимог до здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем.

Переддипломна практика здобувача проводиться перед написанням кваліфікаційної роботи.

Під час цієї практики поглиблюються теоретичні знання з усіх дисциплін навчального плану та збирається фактичний матеріал для написання кваліфікаційної роботи. Зміст і послідовність практики визначаються програмою, яка розробляється кафедрою згідно з навчальним планом.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Метою переддипломної практики є ознайомлення здобувача з практичними аспектами виникнення, розгортання та розвитку проблемної ситуації, яка є предметом дослідження при написанні кваліфікаційної роботи, а також отримання інформаційних матеріалів, необхідних для її виконання.

Мета практики полягає в:

- практичній підготовці здобувачів до самостійної роботи на одній із посад, що потребують кваліфікації магістра за спеціальністю спеціальність: 051 «Економіка» освітньо-професійна програма «Управління персоналом та економіка праці»;
- виборі нормативно-правових, інформаційних, звітних і статистичних матеріалів, їх систематизації та аналізі;
- поглибленні та закріпленні теоретичних знань з фахових навчальних дисциплін;
- ознайомленні з номенклатурою продукції та послуг підприємства, станом виробництва, виробничою структурою, структурою управління;
- безпосередній участі в усіх етапах збору та опрацювання інформації;
- засвоєнні порядку складання звітності та її використання для ефективного управління персоналом та діяльності у сфері економіки праці;
- зборі практичного матеріалу для написання кваліфікаційної роботи контролює процес самостійної роботи здобувача вищої освіти;

Під час проходження переддипломної практики здобувачі повинні вирішити такі завдання:

- вивчити загальні функції системи управління персоналом і її взаємозв'язок з усіма функціональними службами підприємства (установи, організації), що є базою практики;
- розраховувати й аналізувати фінансово-економічні показники діяльності, визначати показники функціонування та розвитку кадрів підприємства, установи, державної організації;
- проводити аналіз потреб посадових повноважень установи, організації, підприємства для прийняття управлінських рішень щодо забезпечення ефективного управління персоналом, сталого функціонування та розвитку;
- оцінювати та проводити моніторинг реалізації визначеної кадрової стратегії установи, організації, підприємства;
- набути навички виконання аналітичних робіт за допомогою комп'ютерної техніки та аналітичних програм;
- оволодіти практичними навичками із забезпечення ефективної діяльності системи персоналу підприємства;
- виявляти тенденції розвитку соціально-економічних систем у сфері економіки праці та у призмі нової економіки праці.

2. ПОРЯДОК ПРОХОДЖЕННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ ТА РОЗПОДІЛ ОБОВ'ЯЗКІВ

Переддипломна практика проводиться на базах – в установах, організаціях і на підприємствах, на прикладі яких можна дослідити особливості прояву науково-прикладної проблеми та практичний досвід її розв'язання згідно з обраною темою кваліфікаційної роботи. Базами переддипломної практики, залежно від обраної теми дослідження, можуть бути підприємства різних галузей і сфер діяльності на різних рівнях, різних форм власності, які займаються господарською діяльністю, державні та комунальні установи.

Перелік баз практики та закріплення здобувача за ними затверджується наказом ректора Університету.

Необхідність і тривалість переддипломної практики визначається навчальним планом.

До практики допускаються здобувачі, які повністю виконали навчальний план і не мають академічної заборгованості.

Методичне керівництво практикою здійснюють керівники кваліфікаційної роботи. Перед початком практики ними проводиться інструктаж, під час якого здобувачі знайомляться з завданням на переддипломну практику, порядком її проходження, вимогами до складання звіту про проходження переддипломної практики та іншими організаційними питаннями.

На підприємстві, в установі, де проходить практика, здобувачу призначається керівник практики з числа найбільш кваліфікованих працівників.

Здобувач повинен з'явитися на місце проходження практики в зазначений термін.

Здобувач зобов'язаний:

- ознайомитися з затвердженням адміністрацією установи, підприємства наказом про порядок проведення практики;
- узгодити з керівником практики від підприємства індивідуальний план (графік) проходження практики і за потреби оформити перепустку;
- виконувати правила внутрішнього розпорядку та вимоги трудового законодавства;
- дотримуватися програми, затвердженої керівниками практики від кафедри та підприємства;
- виконувати вказівки керівника практики від підприємства (установи);
- брати участь у виробничих нарадах, технічному навчанні, самостійно вивчати нормативну документацію;
- за потреби звітувати керівнику практики від кафедри про виконану роботу.

Не пізніше ніж за один день до закінчення практики здобувач повинен одержати характеристику, підписану керівником або іншою службовою особою від бази практики та завірену печаткою підприємства (установи).

Протягом усього строку практики здобувачу необхідно здійснювати підготовчу роботу зі складання звіту про проходження переддипломної практики.

Підготовлений і оформлений належним чином звіт про практику здобувач повинен подати керівнику кваліфікаційної роботи у встановлений термін. До звіту обов'язково додається характеристика на здобувача-практиканта.

Підготовлений звіт про проходження практики здобувач захищає керівнику кваліфікаційної роботи в термін, затверджений на кафедрі.

Обов'язки керівника практики від кафедри:

- здійснювати систематичний контроль за виконанням затвердженої програми практики;
- надавати консультації здобувачам з питань проходження практики;
- перевіряти звіти практикантів;
- повідомляти кафедру про виконання практики здобувачами.

Обов'язки керівника практики від підприємства, установи, державної організації чи закладу:

- створити практиканту необхідні умови для проходження практики;
- надавати необхідні консультації та роз'яснення стосовно окремих питань, передбачених планом;
- здійснювати організацію роботи практикантів відповідно до затвердженої програми практики;
- перевіряти виконання здобувачами плану проходження практики;
- контролювати дотримання здобувачами трудової дисципліни та правил внутрішнього розпорядку;
- складати характеристики на здобувачів, підбиваючи підсумки їхньої роботи під час проходження практики;
- здійснювати зовнішнє рецензування кваліфікаційної роботи практиканта.

У разі порушення здобувачами трудової дисципліни та несумлінного виконання своїх обов'язків керівник практики від підприємства (установи чи закладу) має право позбавити їх практики. У таких випадках він повідомляє про порушення, що мали місце, керівнику практики від кафедри або надсилає повідомлення до закладу вищої освіти.

3. ВИМОГИ ДО ЗВІТУ З ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Звіт про практику складається індивідуально кожним здобувачем і повинен відображати його виробничу і наукову роботу в період практики і підготовленість до написання кваліфікаційної роботи.

Оформлення звіту з практики проводиться за загальними вимогами до творчої роботи здобувачів на аркушах паперу формату А4, обсягом не менше 30 аркушів.

Структура звіту про практику:

- титульний аркуш (форму наведено у додатку А);
- ЗМІСТ;
- ВСТУП;
- РОЗДІЛ 1. Теоретичний розділ (тема індивідуального завдання);
- РОЗДІЛ 2. Загальна характеристика підприємства, аналіз фінансово-економічних показників діяльності організації, аналіз розвитку персоналу організації або аналіз проблематики у сфері економіки праці згідно із обраною тематикою;
- РОЗДІЛ 3. Пропозиції удосконалення діяльності об'єкту практики у сфері управління персоналом та економіки праці за обраним напрямком дослідження;
- ВИСНОВКИ;
- СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ (приклад оформлення наведено у додатку В);
- ДОДАТКИ.

Звіт повинен бути конкретним і стислим. Обов'язково має містити графічний матеріал (схеми, таблиці, рисунки, діаграми, графіки), який наочно розкриває суть виконаної роботи, зокрема результати проведеного дослідження.

У вступі узагальнюються зібрані матеріали і висвітлюються основні питання і напрями, якими займався здобувач на практиці.

Основна частина містить аналіз нормативно-правової бази господарської діяльності, літературних джерел, звітних матеріалів і планових завдань підприємства (установи, організації), які вирішуються; організаційну структуру апарату управління; функціональні взаємодії з іншими організаціями, фінансово-економічний стан діяльності організації, особливості організації та функціонування системи управління персоналом організації, стан розвитку персоналу, аналіз проблематики у сфері економіки праці згідно із обраною тематикою.

На основі проведеного дослідження підприємства (установи, організації) в аналітичному розділі розробляються пропозиції щодо вдосконалення управлінської діяльності в сфері управління персоналом та економіки праці згідно із темою дослідження.

Висновки мають містити узагальнений аналіз діяльності організації в обраному напрямі дослідження і пропозиції щодо його вдосконалення.

Додатками до звіту можуть бути копії зібраних первинних документів (організаційних, господарських, ділових тощо), значні за обсягом аналітичні

таблиці, складні схеми, зразки інших матеріалів, що характеризують господарську діяльність підприємства (установи, організації).

Звіт із практики захищається здобувачем перед комісією, що призначається завідувачем кафедри. До її складу входять керівники практики від кафедр, викладачі спеціальних дисциплін і за можливості керівники від баз практики. Комісія приймає диференційований залік у здобувачів на кафедрі в останній день проходження практики.

4. ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ТЕМ

За допомогою керівника практики та беручи до уваги тему кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти вибирає тематичне завдання для проходження практики.

Типові тематичні завдання, які відповідають темам кваліфікаційної роботи виглядають наступним чином:

1. Формування стратегії управління людськими ресурсами.
2. Стратегічний аналіз людських ресурсів як передумова розробки стратегії управління ними.
3. Формування сучасних компетенцій фахівців служби управління людськими ресурсами.
4. Стратегічна роль керівника служби управління людськими ресурсами.
5. Розвиток компетенцій персоналу в умовах стратегічного управління.
6. Формування й підтримка ефективної організаційної культури.
7. Структура персоналу в організації та шляхи її удосконалення.
8. Кадрова служба організації, ефективність її діяльності.
9. Організація планування персоналу та його вдосконалення.
10. Удосконалення управління персоналом організації на засадах стратегічного управління.
11. Шляхи підвищення ефективності управління персоналом.
12. Удосконалення стилів та методів керівництва персоналом.
13. Професійний підбір кадрів і шляхи його удосконалення.
14. Організація оцінювання персоналу та її ефективність.
15. Внутрішній і зовнішній ринок праці для задоволення потреб у персоналі.
16. Управління формуванням робочої сили і шляхи підвищення його ефективності.
17. Чинники і резерви ефективного використання трудового потенціалу організації.
18. Дослідження ефективності системи управління персоналом організації.
19. Організація управлінської праці і шляхи її удосконалення.
20. Формування кадрового резерву і планування кар'єри працівників.
21. Управління поведінкою персоналу організації.
22. Соціальне планування в організації.
23. Інвестування в персонал організації та його ефективність.

24. Конкурентоспроможність персоналу організації та шляхи її підвищення.
25. Підвищення ефективності управління підготовкою, профнавчанням та перепідготовкою персоналу.
26. Організація діяльності менеджера з персоналу та шляхи підвищення її ефективності.
27. Використання інформаційних технологій і ПЕОМ у менеджменті персоналу.
28. Організація охорони праці на підприємстві та її ефективність.
29. Шляхи удосконалення інформаційного забезпечення менеджменту персоналу.
30. Соціально-психологічний клімат у колективі та шляхи його поліпшення.
31. Внутрішній і зовнішній рух персоналу та методи його регулювання.
32. Управління ефективним використанням робочого часу працюючих.
33. Мотивація та її ефективність в управлінні персоналом організації.
34. Підвищення ефективності мотивації персоналу.
35. Чинники зниження плинності персоналу організації.
36. Соціальне партнерство в організації, шляхи розвитку.
37. Формування мотивації персоналу підприємства як складової соціально-трудових відносин.
38. Соціальне партнерство та його роль у системі управління трудовими ресурсами.
39. Конфлікти в соціально-трудої сфері та способи їх вирішення.
40. Соціально-трудої відносини у формуванні якості трудового життя.
41. Якість робочої сили як основа підвищення конкурентоспроможності підприємства.
42. Політика доходів і заробітної плати на різних рівнях управління.
43. Оцінювання ефективності використання трудового потенціалу робітників організації.
44. Стан умов праці на виробництві та шляхи його поліпшення.
45. Стимулювання праці та його вплив на конкурентоспроможність персоналу.
46. Організація оплати праці та шляхи її удосконалення.
47. Підвищення ефективності використання фонду оплати праці на підприємстві.
48. Удосконалення стимулювання праці працівників підприємства з метою підвищення її ефективності.
49. Мотиви і стимули до праці та їх роль у підвищенні ефективності організації.
50. Стан, перспективи розвитку та вплив демографічної політики на ефективність використання трудового потенціалу.
51. Соціальна політика у сфері регулювання розвитку соціальних відносин в організації.
52. Соціальна політика організації і основні напрями її здійснення у сучасних умовах.

53. Інформаційні системи і технології в управлінні соціальною роботою.
54. Проектування організаційної структури служби управління персоналом із застосуванням програмно-цільового підходу.
55. Проектування взаємовідносин служби управління персоналом із зовнішніми організаціями (консультативними фірмами, центрами навчання, регіональними органами з управління трудовими ресурсами).
56. Проектування взаємовідносин служби управління персоналом з іншими підрозділами в загальній оргструктурі управління організацією.
57. Шляхи підвищення ефективності використання кадрового потенціалу організації.
58. Формування організаційно-економічних умов розвитку творчої активності та самоствердження особистості в організації.
59. Проектування системи набору і відбору персоналу.
60. Аналіз концепцій управління персоналом та особливості їх застосування на підприємстві.
61. Управління підготовкою, профнавчанням та перепідготовкою кадрів.
62. Напрями удосконалення оцінювання персоналу та його ефективність.
63. Напрями удосконалення стимулювання праці на підприємстві.
64. Управління адаптацією працівників в організації.
65. Планування персоналу в організації та шляхи його удосконалення.
66. Формування системи управління персоналом торгівельного (виробничого, сільськогосподарського) підприємства та напрями її удосконалення.
67. Формування стратегії управління персоналом організації.
68. Напрями удосконалення стилів та методів управління персоналом.
69. Професійний набір кадрів та шляхи його удосконалення.
70. Управління продуктивністю праці робітників підприємства.
71. Підвищення продуктивності праці робітників підприємства.
72. Напрями підвищення ефективності діяльності кадрової служби .
73. Управління діловою кар'єрою менеджера.
74. Управління мотивацією персоналу на підприємстві.
75. Шляхи підвищення ефективності управління персоналом.
76. Удосконалення оцінки персоналу підприємства.
77. Розвиток компетенції персоналу як фактор конкурентоспроможності організації.
78. Формування і підвищення ефективності організаційної культури.
79. Удосконалення процесу формування та розвитку персоналу організації.
80. Структура персоналу в організації та шляхи її удосконалення.
81. Підвищення ефективності мотивації персоналу.
82. Інвестування в персонал та його ефективність.
83. Управління розвитком персоналу.
84. Вдосконалення стилів і методів управління персоналом.
85. Покращення умов та охорони праці на підприємстві.
86. Соціально-психологічний клімат у колективі та шляхи його поліпшення.

87. Організація оплати праці та шляхи її удосконалення.
88. Удосконалення стимулювання персоналу підприємства.
89. Формування стратегії управління людськими ресурсами.
90. Аналіз структури людських ресурсів України.
91. Методи оцінки ефективності використання людського потенціалу на різних рівнях управління.
92. Фактори формування структури людських ресурсів та їх роль у формуванні якісної характеристики людських ресурсів.
93. Місце України на міжнародній шкалі людського розвитку.
94. Динаміка і структура трудової міграції в Україні в умовах економічної асоціації з ЄС.
95. Розробка Стратегії розвитку трудового потенціалу регіону.
96. Формування Стратегії розвитку підприємства в умовах гіг-економіки.
97. Напрями реорганізація діяльності підприємства в системі координат гіг-економіки.
98. Напрямки вдосконалення регулювання ринку праці та зайнятості населення в Україні.
99. Напрями підвищення ефективності діяльності підприємства за принципами функціонування шерінгової економіки.
100. Регіональні проблеми демографічної ситуації.

5. ЗМІСТ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Здобувач під час проходження переддипломної практики повинен зібрати статистичний матеріал, ознайомитися з інформацією за темою кваліфікаційної роботи, зібрати і підготувати графічний матеріал. Також практичним завданням є розробка пропозицій щодо вдосконалення управління персоналом та діяльності в сфері економіки праці.

Виходячи з цих завдань в основній частині звіту про практику повинні бути розроблені такі підрозділи:

- опис підприємства (установи, організації) та його стисла техніко-економічна характеристика;
- характеристика системи управління персоналом, кількісні та якісні показники розвитку системи управління персоналом підприємства (установи, організації);
- якщо передбачає тема кваліфікаційної роботи, аналіз обраної проблематики у сфері економіки праці держави (регіону);
- пропозиції щодо вдосконалення діяльності з забезпечення розвитку системи управління персоналом та економіки праці підприємства (установи, організації, держави, регіону – залежно від теми кваліфікаційної роботи).

У рамках першого підрозділу необхідно висвітлити головні теоретичні постулати обраної тематики дослідження, у відповідності до теми кваліфікаційної роботи.

У рамках ДРУГОГО підрозділу необхідно висвітлити такі питання:

Для підприємства або установи:

- мета діяльності, стисла історична довідка;
- напрями видів діяльності, джерела отримання прибутку;
- опис основної продукції, послуг, їхнє призначення та основні споживчі властивості;
- характеристика виробничої структури та структури управління;
- інформації про основних конкурентів та ринки збуту продукції;
- інформація про засновників (керівників) підприємства, форму власності, майнова відповідальність;
- організація підприємства, установи;
- імідж підприємства;
- інтерес до підприємства з боку державних контролюючих і правоохоронних органів;
- ставлення партнерів до підприємства;
- відгуки контрагентів;
- зв'язки з компаніями (організаціями) або фізичними особами;
- структура та посадові обов'язки працівників відділу кадрів;
- характеристика системи управління персоналом;
- характеристика основних позицій Колективного договору;
- специфіка системи мотивації праці;
- система відповідальності відділів та керівників у системі управління персоналом;
- система цілей та стратегій розвитку персоналу та шляхи їх досягнення;
- аналіз структури інформації та організаційного забезпечення діяльності в сфері управління персоналом (відповідні інструкції та положення);
- опис посадових обов'язків керівника (професіонала, аналітика) відділу кадрів;
- політика підприємства в сфері соціальної відповідальності;
- ситуації щодо порушення трудової дисципліни та методи вирішення трудових спорів;
- аналіз корпоративних конфліктів (історична довідка, інформація про підвищення кваліфікації співробітників і членів органів управління, соціальна діяльність підприємства, кількість звернень акціонерів на підприємство, склад та характеристика конфліктних ситуацій на підприємстві, вплив корпоративних конфліктів на результативність діяльності підприємства) – якщо підприємство бази практики у формі АТ;
- аналіз проблематики у сфері економіки праці на державному, регіональному, галузевому рівнях (демографія, розвиток людських ресурсів, трудовий потенціал, міграція, ринок праці, регулювання зайнятості, тощо) – якщо темою кваліфікаційної роботи передбачений такий аналіз;
- тематичний аналіз обраної тематики в межах регіону у відповідності до теми кваліфікаційної роботи.

У рамках ТРЕТЬОГО розділу необхідно висвітлити такі питання:

- проблеми управління персоналом або економіки праці, які визначені в результаті проведених досліджень в другому розділі;
- можливі напрями подолання визначених проблем та розвитку системи управління персоналом та економіки праці за обраним напрямом дослідження у відповідності до теми кваліфікаційної роботи.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Вид контролю: диференційований залік

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного захисту практики
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним проходженням практики

1) оцінка «відмінно» за національною шкалою та A за ECTS виставляється здобувачу за:

- вільне володіння змістом роботи яка проводилася під час практики;
- вичерпне знання відповідного законодавчого та інструктивного матеріалу;
- уміння здобувача відповідати на проблемні питання, пов'язані із обліком, аналізом діяльності підприємства, передбачені програмою практики;

2) оцінка «добре» за національною шкалою та B або C за ECTS виставляється здобувачу за:

- правильне розкриття змісту практики;
- знання відповідного законодавчого та інструктивного матеріалу;
- позитивну відповідь на проблемні питання, пов'язані з роботою підприємства;

3) оцінка «задовільно» за національною шкалою та D або E за ECTS виставляється здобувачу за:

- припущені значні помилки під час розкриття змісту роботи;
- неповне знання відповідного законодавчого та інструктивного матеріалу;
- неповну відповідь на проблемні питання, пов'язані з роботою підприємства;

4) оцінка «незадовільно» за національною шкалою та FX або F за ECTS виставляється за:

- неправильне розкриття змісту практики;
- припущені грубі помилки у змісті відповіді;

- незнання відповідного законодавчого та інструктивного матеріалу;
- нерозуміння суті проблемних питань роботи підприємства.

Під час оцінки звіту про практику в цілому додатково враховуються і впливають на загальну оцінку припущені недоліки та помилки, якими вважається:

- неохайне оформлення роботи;
- помилки в оформленні звіту про практику відносно діючих вимог;
- помилкові статистичні та аналітичні дані, навіть якщо розмір помилки незначний і в цілому не впливає на висновки, які зроблено у звіті;
- несвоєчасність представлення на кафедрі звіту про практику.

Здобувач котрий не виконав програму практики та отримав незадовільний відгук на базі практики або незадовільну оцінку при захисті звіту про практику, скеровується на практику повторно або відраховується з Університету.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Балабанова Л.В., Сардак О.В. Управління персоналом : підручник. К.: ЦУЛ, 2019. 468 с.
2. Балановська Т. І., Михайліченко М. В., Троян А. В. Сучасні технології управління персоналом: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 466с.
3. Виноградський М. Д., Виноградська А. М., Шканова О. М. Управління персоналом. 2-ге видання: Навч. посіб. – К. : Центр учбової літератури, 2017. 502 с.
4. Гавриш О. А. Технології управління персоналом: монографія / О. А.Гавриш, Л. Є.Довгань, І. М.Крейдич, Н. В.Семенченко. – Київ : НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського», 2017. – 528 с.
5. Дяків О. П., Островерхов В. М. Управління персоналом : навчальнометодичний посібник (видання друге, переробл. і доповнено). – Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 288 с.
6. Кадрова безпека суб'єктів господарської діяльності: менеджмент інсайдерів: монографія / за ред. проф. Сідака В.С., проф. Мігус І.П. Черкаси, 2021. 258 с.
7. Класифікатор професій (ДК 003: 2010) із змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 16 серпня 2012 року № 923.
8. Козирєва О. В., Овсієнко О. В. Організація праці менеджера: навч. посіб. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2019. 203 с.
9. Колот А. М. Мотиваційний менеджмент : підручник / А. М. Колот, С. О. Цимбалюк. К. : КНЕУ, 2018. 479 с.
10. Колот А. М., Герасименко О. О. Праця XXI: філософія змін, виклики, вектори розвитку: монографія. Київ : КНЕУ імені Вадима Гетьмана, 2021. 487 с.
11. Краснокутська Н.С., Нащекіна О.М., Замула О.В. та ін. Менеджмент: навчальний посібник. Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. 231 с.
12. Криворучко О. М. Управління персоналом підприємства: навч. посібник / О. М. Криворучко, Т. О. Водолажська– Х. : ХНАДУ, 2016. – 200 с.
13. Ксенофонтowa X. З. Корпоративний менеджмент. Підручник. - М .: КноРус. 2020. 314 с.
14. Левченко А. О. Професійний розвиток персоналу в умовах активізації інноваційно-інтеграційних процесів. Центральнoукраїнський науковий вісник. Економічні науки. 2018. Вип. 1. С. 124-134. <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/8826>
15. Левченко А.О. Демографічні передумови інноваційного розвитку людських ресурсів в Україні. Центральнoукраїнський науковий вісник. Економічні науки : зб. наук. пр. Кропивницький : ЦНТУ, 2020. Вип. 5 (38). С. 96-104. [http://economics.kntu.kr.ua/pdf/5\(38\)/11.pdf](http://economics.kntu.kr.ua/pdf/5(38)/11.pdf)

16. Левченко О.М., Немченко Т.А. Соціальний розвиток трудового потенціалу в умовах інноваційних трансформацій: [монографія], Кропивницький: Ексклюзив-Систем, 2021. 272 с.
17. Левченко, А. О. Стан і тенденції розвитку людських ресурсів в Україні у вимірі міжнародних порівнянь. Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки: зб. наук. пр. 2018. Вип. 1-2 (69-70). С. 24-30. <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/8519>
18. Лідерство та команда в публічному управлінні : конспект лекцій / укладачі: К. В. Таранюк, Я. В. Кобушко. Суми : Сумський державний університет, 2020. 175 с.
19. Людський розвиток в Україні. Інноваційні види зайнятості та перспективи їх розвитку (кол. моногр.) / за ред. Е.М. Лібанової; Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України. Київ, 2016. 328 с.
20. Міжнародно-правове та національне регулювання реалізації прав у сфері праці: теоретико-прикладні проблеми: колективна монографія / Н. П. Мокрицька, Р. Я. Бутинська та ін.; за заг. ред. д.ю.н. М. С. Долинської. Львів: «Галицька видавнича спілка» , 2021. 312 с.
21. Модернізація системи соціально-трудових відносин: проблеми та можливості конструктивної самоорганізації суб'єктів соціального діалогу: наукова доповідь. О.Ф. Новікова, О.В. Панькова, О.Ю. Касперович, О.В. Іщенко; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2019. 85 с.
22. Мурашко М.І. Менеджмент персоналу: Навч. посіб. 3-тє вид., випр. і доп. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2018. 435 с.
23. Навчальний посібник: Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Управління персоналом» [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Управління персоналом та економіка праці» / Л.С. Борданова, В.Е. Мельничук, Н.В. Рощина Н.В. Семенченко; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 103 с.
24. Назаркевич І. Б. Державне регулювання структурних змін в економіці України: проблеми та перспективи : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 356 с
25. Павлюк Т.І. Ринок праці: теорія, методологія, практика : монографія./ Т.І. Павлюк - Вінниця : ВТЕІ КНТЕУ, 2018. - 211 с.
26. Петруня Ю. Є., Говоруха В. Б., Літовченко Б. В. та ін. Прийняття управлінських рішень. Навч. посіб./ за ред. Ю. Є. Петруні. – 2-ге вид. – К. : Центр учбової літератури, 2017. 216 с.
27. Пищуліна О. Цифрова економіка: тренди, ризики та соціальні детермінанти. Київ: Центр Разумкова. Видавництво «Заповіт». 2020. 274 с. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2020_digitalization.pdf
28. Професійний розвиток персоналу підприємств в системі мотиваційного менеджменту: колективна монографія / М.В. Семикіна, С.В. Дудко, А.А. Орлова та ін. Кропивницький: КОД, 2021. 440 с.

29. Психологія особистості на сучасному ринку праці: монографія / за заг. ред. Г. А. Пріба, Є. М. Калюжної; колектив авторів. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 380 с.
30. Ринок праці та зайнятість в Україні: реалії та перспективи : колективна монографія / За наук. ред. С. Кожем'якіної, С. Калініної. Київ: ІПК ДСЗУ, 2018. – 424 с.
31. Сергеева Т. В. Лідерство і командна робота : навч. посіб. / Т. В. Сергеева, Фестеу Д., Роунтрі Г. Харків : ХНУБА, 2017. 124 с. URL: http://startup.sumdu.edu.ua/wpcontent/uploads/2017/11/IDP_Leadership_ua_d.pdf
32. Сибірцев В.В. Інституціональні основи регулювання ринків праці : монографія / В.В. Сибірцев. - Харків : Смуґаста типографія, 2017. 429 с.
33. Скібіцька Л. І. Організація праці менеджера: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2020. 360 с.
34. Соціально-трудові відносини зайнятості: сучасні тенденції, виклики, шляхи розвитку : монографія / [А.М. Колот, І.Ф. Гнибіденко, О.О. Герасименко та ін.] ; за наук. ред. А.М. Колота, І.Ф. Гнибіденка. - К. : КНЕУ, 2015.
35. Соціально-трудові відносини: проблеми науки та практики : монографія / А. М. Колот, О. О. Герасименко, С. І. Бандур, Т. А. Костишина [та ін.] ; за ред. проф. Т. А. Костишиної. Полтава, 2020. 695 с.
36. Сучасні технології управління персоналом : навчальний посібник / Т. І. Балановська, М. В. Михайліченко, А. В. Троян. - К. : Видавничий центр НУБіП України, 2020. - 466 с.
37. Технології управління персоналом [Електронний ресурс] : монографія / О. А. Гавриш, Л. Є. Довгань, І. М. Крейдич, Н. В. Семенченко. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 528 с. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/19480>
38. Трансформація соціально-трудової сфери в умовах цифровізації економіки: монографія / О.Ф.Новікова, О.І.Амоша, Ю.С.Залознова, О.О.Хандій, Н.А.Азьмук, Я.В.Остафійчук, Л.Л.Шамілева, О.В.Панькова, І.М.Новак, А.Д.Шастун, О.Ю.Касперович, О.В.Іщенко, Я.Є.Красуліна, НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2021. 298 с.
39. Управління персоналом : курс лекцій [Текст] / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, Каф. Маркетингу та менеджменту ; Н.С. Іванова – Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2017. – 140 с.
40. Управління персоналом : навч. посіб. / А. О. Азарова, О. О. Мороз, О. Й. Лесько, І. В. Романець; ВНТУ. – Вінниця : ВНТУ, 2014. – 283 с.
41. Управління персоналом : підручник / О. М. Шубалий, Н. Т. Рудь, А. І. Гордійчук, І. В. Шубала, М. І. Дзямулич, О. В. Потьомкіна, О. В. Середа; за заг. ред. О. М. Шубалого. Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2018. 404 с.
42. Управління персоналом: Навчальний посібник. / Т.І. Балановська, О.П. Гоголя, Н.І. Драгнева, К.П. Драмарецька, А.В. Троян. - 2-ге вид. - Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2018. 417 с.

43. Черноіванова Г. С. Організаційно-економічне забезпечення управління інноваціями та інноваційною працею : монографія. Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2018. 284 с.
44. Чирак А.М. Нова економіка. Посібник. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 236 с.
45. Цифрові компетенції як умова формування якості людського капіталу : аналіт. зап. / [В. С. Куйбіда, О. М. Петроє, Л. І. Федулова, Г. О. Андрощук]. – Київ : НАДУ. 2019. 28 с.
46. Швець О.В. Напрями стимулювання зайнятості населення регіону в умовах трансформації ринку праці: теорія, методологія, практика. Монографія. Харків: «Смугаста типографія», 2020. 311 с.
47. Юридичні факти в механізмі правового регулювання трудових відносин : монографія / Яна Сімутіна. Київ: Ніка-Центр, 2018. 436 с.
48. Banati, P. (ed.), (2021) Sustainable Human Development Across the Life Course. Bristol, p. 292.
49. Borjas, G. J. Labor economics. 6th ed. p. cm. ISBN 978-0-07-352320-0. URL: https://students.aiu.edu/submissions/profiles/resources/onlineBook/q3e6P2_Labor_Economics-6th_Edition.pdf
50. Bornstein, M. (Ed.) (2018). The SAGE encyclopedia of lifespan human development. (Vols. 1-5). SAGE Publications, Inc., <https://dx.doi.org/10.4135/9781506307633>
51. Employment, Social Affairs and Inclusion Manuscript completed in March 2013. – URL: http://www.igfse.pt/upload/docs/2013/DGEMPL_Social_Europe_Guide_Vol.4_EN_Accessible.pdf
52. European Parliament resolution of 19 February 2009 on Social Economy. URL: www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P6-TA-2009-0062+0+DOC+XML+V0//EN 888
53. Ferdinand, N. K. (ed.), Paulus, M.s (ed.), Schuwerk, T. (ed.), Kühn-Popp, N.(ed.) (2019) Social and Emotional Influences on Human Development: Perspectives from Developmental Neuroscience. Frontiers Research Topics, p. 223. <https://directory.doabooks.org/handle/20.500.12854/72899>
54. Innovative tendencies in the context of the social economy: the emergence of social enterprises Social economy and social entrepreneurship Social Europe guide Volume 4. URL: https://www.ess-europe.eu/sites/default/files/publications/files/dgempl_social_europe_guide_vol.4_en_accessible_new.pdf
55. Johannessen, Jon-Arild. (2018). The Workplace of the Future CRC Press <https://doi.org/10.4324/9780429441219>
56. John Restakis Defining the Social Economy - The BC Context. Prepared for BC Social Economy Roundtable. URL: http://www.msvu.ca/socialconomyatlantic/pdfs/DefiningSocialEconomy_FnlJan1906.pdf

57. Julieta Haidar & Maarten Keune (ed.), 2021. "Work and Labour Relations in Global Platform Capitalism," Books, Edward Elgar Publishing. <https://www.elgaronline.com/view/edcoll/9781802205121/9781802205121.xml>
58. Labour economics – eco - course outline and lecture notes. url: <http://oer.funai.edu.ng/wp-content/uploads/2016/11/funai-labour-economics-i-eco-213-lecture-notes.pdf>
59. Larsson, Anthony & Teigland, Robin. (2020). The Digital Transformation of Labor: Automation, the Gig Economy and Welfare.
60. Mark Graham and Fabian Ferrari (Ed.). (2022). Digital Work in the Planetary Market. London: The MIT Press.
61. Muenstermann I. (ed.) (2018) Social Responsibility. Intechopen. URL: <https://www.intechopen.com/books/6630>
62. Nicolescu O., Nicolescu C. (2022) Stakeholder Management and Social Responsibility. Taylor & Francis. URL: <https://directory.doabooks.org/handle/20.500.12854/74642>
63. Park, B. Il .(ed), Xiao, S. Sh. (ed.) (2022). Corporate Social Responsibility: Organizational Strategy for Sustainable Growth. Basel. URL: <https://directory.doabooks.org/handle/20.500.12854/79668>.
64. Sandrine C., Sher V. (2013). Perspectives on labour economics for development / edited by Sandrine Cazes and Sher Verick ; International Labour Office. - Geneva: ILO. URL: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/@dgreports/@dcomm/@publ/documents/publication/wcms_190112.pdf
65. The Sharing Economy: Accessibility Based Business Models for Peer-to-Peer Markets. European Commission, проект "Business Innovation Observatory". September 2013. URL: https://single-market-economy.ec.europa.eu/system/files/2017-07/12-she-accessibility-based-business-models-for-peer-to-peer-markets_en_0.pdf

Електронні ресурси

1. Сайт Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Сайт Національного банку України. URL: www.bank.gov.ua
3. Сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <http://nfp.gov.ua>
4. Державна служба статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Кабінет міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
6. Міністерство фінансів України. URL: <https://www.minfin.gov.ua>
7. Інтернет портал для управлінців. URL: <http://www.management.com.ua/>
8. Платформа знань про менеджмент і бізнес-адміністрування. URL: www.12manage.com
9. Бібліотека знань House of Europe. URL: [https://houseofeurope.org.ua/library?sort=date&search=&&tags\[\]=7](https://houseofeurope.org.ua/library?sort=date&search=&&tags[]=7)

ДОДАТКИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський національний технічний університет

Економічний факультет
Кафедра „Економіка, менеджмент та комерційна діяльність”

Звіт з переддипломної практики

на тему: «_____»
_____»

Виконав(ла): здобувач вищої освіти
_____ курсу, групи _____
спеціальності _____

_____ (назва ОПП)

_____ (прізвище, ініціали, підпис)

Керівник _____
(наук.ст., вч.звання, прізвище, ініціали, підпис)

ПРИКЛАДИ
ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ
У СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ У ДИСЕРТАЦІЇ
з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	1. Бичківський О. О. Міжнародне приватне право : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 82 с. 2. Бондаренко В. Г. Немеркнуча слава новітніх запорожців: історія Українського Вільного козацтва на Запоріжжі (1917-1920 рр.). Запоріжжя, 2017. 113 с. 3. Бондаренко В. Г. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції (1919-1993 рр.) : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 600 с. 4. Вагіна О. М. Політична етика : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 102 с. 5. Верлос Н. В. Конституційне право зарубіжних країн : курс лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 145 с. 6. Горбунова А. В. Управління економічною захищеністю підприємства: теорія і методологія : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 240 с. 7. Гурська Л. І. Релігієзнавство : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : ЦУЛ, 2016. 172 с. 8. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с.
Два автори	1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с. 2. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 3. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с. 4. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с. 5. Горошкова Л. А., Волков В. П. Виробничий менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 131 с. 6. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.

Три автори	1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с. 2. Городовенко В. В., Макаренков О. Л., Сантос М. М. О. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 206 с. 3. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с. 4. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.
Чотири і більше авторів	1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Беліков та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с. 2. Бікулов Д. Т, Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с. 3. Операційне числення : навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 88 с. 4. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с. 5. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с. 3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.

Без автора	1. 25 років економічному факультету: історія та сьогодення (1991-2016): ювіл. вип. / під заг. ред. А. В. Череп. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 330 с. 2. Криміналістика : конспект лекцій / за заг. ред. В. І. Галана ; уклад. Ж. В. Удовенко. Київ : ЦУЛ, 2016. 320 с. 3. Миротворення в умовах гібридної війни в Україні : монографія / за ред. М. А. Лепського. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. 172 с. 4. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с. 5. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Латковської. Київ : ЦУЛ, 2017. 176 с. 6. Службове право: витоки, сучасність та перспективи розвитку / за ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Запоріжжя, 2017. 328 с. 7. Сучасне суспільство: філософсько-правове дослідження актуальних проблем : монографія / за ред. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2016. 488 с. 8. Адміністративно-правова освіта у персоналіях : довід. / за заг. ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ : Ін Юре, 2015. 352 с. 9. Підготовка докторів філософії (PhD) в умовах реформування вищої освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 5-6 жовт. 2017 р. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 216 с. 10. Країни пострадянського простору: виклики модернізації : зб. наук. пр. / редкол.: П. М. Рудяков (відп. ред.) та ін. Київ : Ін-т всесвітньої історії НАН України, 2016. 306 с. 11. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с.
Багатотомні видання	1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с. 2. Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.

Автореферати дисертацій	1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с. 2. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с. 3. Кулініч О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.
Дисертації	1. Авдєєва О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII - початок XX ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с. 2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с. 3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.
Законодавчі та нормативні документи	1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с. 2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 3. Повітряний кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2011. № 48-49. Ст. 536. 4. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017). 5. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543. 6. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10. 7. Про затвердження Вимог до оформлення

	дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 20. С. 136–141. 8. Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця : затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. <i>Баланс-бюджет</i>. 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.
Архівні документи	1. Лист Голови Співки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Співки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71. 2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. <i>ЦДАВО України</i> (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3. 3. Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України</i>. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.
Патенти	1. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с. 2. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.
Препринти	1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1).
Стандарти	1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація).

	2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с. 3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила(ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
Каталоги	1. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с. 2. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.
Бібліографічні показники	1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. показч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с. 2. Микола Лукаш : біобібліогр. показч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10). 3. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. показч. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування). 4. Лисодєд О. В. Бібліографічний довідник з кримінології (1992-2002) / ред. О. Г. Кальман. Харків : Одісей, 2003. 128 с. 5. Яценко О. М., Любовець Н. І. Українські персональні бібліографічні показники (1856-2013). Київ : Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, 2015. 472 с. (Джерела української біографістики ; вип. 3).

Частина видання: книги	1. Баймуратов М. А. Имплементация норм международного права и роль Конституционного Суда Украины в толковании международных договоров / М. А. Баймуратов. <i>Михайло Баймуратов: право як буття вченого</i> : зб. наук. пр. до 55-річчя проф. М. О. Баймуратова / упоряд. та відп. ред. Ю. О. Волошин. К., 2009. С. 477–493. 2. Гетьман А. П. Екологічна політика держави: конституційно-правовий аспект. <i>Тридцать лет с экологическим правом</i> : избранные труды. Харьков, 2013. С. 205–212. 3. Коломоець Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоець. Київ, 2009. С. 195–197. 4. Алексеев В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.
Частина видання: матеріалів конференцій (тези, доповіді)	1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації</i> : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136. 2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137. 3. Кононенко Н. Методология толерантности в системе общественных отношений. <i>Формирование толерантного сознания в обществе</i> : материалы VII междунар. антитеррорист. форума (Братислава, 18 нояб. 2010 г.). Киев, 2011. С. 145–150. 4. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі</i> : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53. 5. Соколова Ю. Особливості впровадження проблемного навчання хімії в старшій профільній

	школі. <i>Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичних, фармацевтичних та природничих наук</i> : матеріали III регіон. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 29 листоп. 2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 211–212.
Частина видання: довідкового видання	1. Кучеренко І. М. Право державної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673. 2. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. <i>Адміністративне право України</i> : словник термінів / за ред.: Т. О. Коломєць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55. 3. Сірий М. І. Судова влада. <i>Юридична енциклопедія</i>. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.
Частина видання: продовжуваного видання	1. Коломєць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46. 2. Левчук С. А., Хмельницький А. А. Дослідження статичного деформування складених циліндричних оболонок за допомогою матриць типу Гріна. <i>Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153–159. 3. Левчук С. А., Рак Л. О., Хмельницький А. А. Моделювання статичного деформування складеної конструкції з двох пластин за допомогою матриць типу Гріна. <i>Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій</i>. Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19. С. 212–218. 4. Тарасов О. В. Міжнародна правосуб'єктність людини в практиці Нюрнберзького трибуналу. <i>Проблеми законності</i>. Харків, 2011. Вип. 115. С. 200–206.
Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)	1. Кулініч О. О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2007. № 4. С. 88–92. 2. Коломєць Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права: генеза і поняття. <i>Право України</i>. 2017. № 5. С. 71–79. 3. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.

	4. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15. 5. Bletska D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.
Електронні ресурси	1. Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років XX століття: період переходу до ринку. <i>Наука та інновації</i>. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006.